

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) St. Wenceslaus House (Reg. Charity No.241 281) a Velehradský výkonný výbor se sídlem 22 Ladbroke Square, London W11 3NA pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii - www.velehrad.org.uk

červenec/srpen júl/august 2010

číslo 21

Před 70ti lety jsme napomohli vítězství v Bitvě o Británii

Skupina pilotů 310. československé stíhací perutě RAF v pohotovosti

V těchto dnech je tomu už sedmdesát let co se 88 českých a slovenských stíhacích pilotů začalo zlatým písmem zapisovat do análů britského Královského letectva. 10. července roku 1940 totiž podle historiků oficiálně začala Bitva o Británii a naši letci se spolu s Poláky významně zasloužili o to, že se Británie během následujících pěti měsíců ubránila přesile Luftwaffe. Naši letci – mnozí z nich s řadou vzdušných vítězství z Francie – tehdy utvořili dvě stíhací (310. a 312.) a jednu bombardovací (311.) perut' a jelikož stíhačů bylo mnohem více než mohly naše perutě pojmout, byli mnozí zařazeni do britských perutí, kde si počínali stejně zdatně. Původně se udávalo, že Bitvy o Británii se zúčastnilo 89 našich stíhačů, avšak poslední velitel třístadesítky Jiří Hartman byl sice ve vzduchu, ale zalétával díky zkušenostem z Francie americké Curtissy a nezúčastnil se tedy vlastní bojové činnosti (což si bohatě vynahradil v dalších fázích války). Hitler si tehdy chtěl podrobit Británii, která mu po pádu Francie sama vzdorovala a potřeboval k zajištění úspěchu invaze získat vzdušnou převahu, kterou měla zajistit Goeringova Luftwaffe. Od zmíněného dne začaly systematické nálety a k prvním střetům se stíhači RAF došlo nad Temží a hrabstvím Kent.

První československá stíhací perut' RAF byla rozkazem ministerstva letectví zřízena už 10. července, i když se udává její faktické vytvoření až o dva dny později, kdy naši letci začali přijíždět na základnu v Duxfordu nedaleko Cambridge a byli oficiálně přijati. Po výcviku byla 310. perut' prohlášena za operační 17. srpna a už toho dne vzlétla šestice z jejích letounů Hurricane na první bojový let. Bylo to čtvrtý den po Hitlerově vyhlášení tzv. Aldertagu, nebo-li Dni orla, tedy letecké ofenzivy proti Británii s cílem především zničit letiště stíhacího letectva. Naše třístadesítka se pak úspěšně zúčastnila řady leteckých bitev, včetně tří velkých -- nad londýnskou čtvrtí Hornchurch, 26. a 31. srpna, či nad North Weald (3. září), kdy dosáhli řady sestřelů nepřítele a vysloužili si pochvaly Britů. >>>>

KONFERENCE KRAJANÉ A KULTURA, Praha, 6.- 8. září 2010

Vážení zahraniční Češi, milí krajané,

Mezinárodní koordinační výbor zahraničních Čechů s podporou a ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a s Národním muzeem pořádá 6.-8. září v Praze konferenci KRAJANÉ A KULTURA. Nad konferencí převzal záštitu ministr zahraničí ČR. Cílem setkání je diskuse a výměna zkušeností na téma uchovávaní českého kulturního dědictví v zahraničí v nejširším slova smyslu (hudba, tanec, kroje, divadlo, knihovny, náboženské obřady atd.).

Konference bude probíhat 6.-7. září od 9 do 17 hodin v nové budově Národního muzea, Vinohradská 1, Praha 1. Ve středu 8. září pak bude následovat doprovodný kulturní program. Informace o programu, který zatím upřesňujeme, můžete sledovat na webových stránkách www.zahranicnicesi.com.

Prosíme všechny zájemce, aby nám pokud možno do začátku srpna potvrdili účast e-mailem na adresu info@zahranicnicesi.com nebo písemně na adresu MKVZČ, K Zahrádkám 1289, 15500 Praha 5, ČR. Při potvrzení prosím uveďte vaše jméno a kontakt na sebe.

Těšíme se na setkání s Vámi v září v Praze. *Ája Vrzáňová, předsedkyně MKVZČ, Miroslav Krupička, tajemník MKVZČ*

Před 70ti lety jsme napomohli vítězství v Bitvě o Británii... (pokračování ze str. 1)

Úspěchů československé stíhací perutě si kromě britského velení povšiml i tisk a titulky jako „Čechoslováci sundali včera sedm německých letounů“ šířily její slávu. Úspěchy byly o to cennější, že peruč nepatřila do svazku 11. skupiny Fighter Command, ale do 12., která nebyla vystavena útokům tak bezprostředně a byla často „jen“ zvána na pomoc. Mezitím byla 29. července v Honingtonu také ustavena československá bombardovací peruč - neméně slavná 311, která pak po výcviku začala od 10. září nálety na Říši. Mezi 29. srpnem až 5. zářím došlo pak k ustavení druhé naší stíhací peruč, 312. Její letouny poprvé vzlétly 23. září, ale o tři dny později byla peruč bohužel převelena na letiště Speke u Liverpoolu a zařazena pod 9. skupinu Fighter Command, tedy daleko od hlavních bojů Bitvy o Británii, i když mnoho jejích pilotů mělo rozsáhlé zkušenosti z Bitvy o Francii. První sestřel si třítadvánáctka připsala 8. října, avšak poté do oficiálního listopadového konce Bitvy o Británii měla jen málo příležitostí předvést bojovou zdatnost. To si vynahradiła později během války. Mezitím končila evakuace letců z Francie. K 18. srpnu bylo v Británii 932 čs. letců, tedy pilotů a palubního i pozemního personálu a do konce roku stoupl jejich počet až na 1287.

Velkého uznání se dostalo také našim stíhačům sloužícím v anglických peručích, kde jich létalo opravdu hodně. V 1. peruč např. 17, ve 43. a 601. po devíti, ve 111. osm, v peručích č. 19, 32, 85 a 605 po šesti a v peručích 17 a 245 po pěti pilotech, plus menší počet v řadě dalších. Z celkového počtu našich 72 a jedna pětina sestřelů nepřátelských letounů, 16ti pravděpodobných a 7 a půl poškozených nepřátelských letounů si pak naše 310. nárokovala 40 a půl sestřelů, 312. jeden a půl a třicítka připadla na naše letce u jiných peruč a na naše britské velitele (11 a půl sestřelů). Zdaleka nejlépe si vedl náš pilot-host u slavné polské 303. peruč, četař Josef František, který si připsal 17 sestřelů během tří týdnů a byl do vlastní smrtelné nehody při přistávání 8. října vůbec nejlepším pilotem Bitvy o Británii (jak ostatně připomnělo skvělé „dokudrama“ *The Untold Battle of Britain* vysílané 29. června na Channel 4 TV). Polská 303. dosáhla vůbec nejlepších výsledků se 126 a půl sestřely, včetně Františkových a druhá polská peruč 302. dosáhla 26 a půl sestřelů, takže našich 88 pilotů obstálo dobře i ve srovnání se 145ti Poláky (zvláště vzhledem k nevýhodné bojové dislokaci). S Poláky jsme tedy tvořili celou desetinu pilotů Bitvy o Británii a za situace, kdy často nebyl v záloze ani jeden letoun, by byl bez nás asi výsledek nejistý. Buďme tedy letos na naše letce zvláště hrdí (mnozí z nich po léta přicházeli na Velehrad) a vzpomeňme i těch co padli. Bez jejich odvahy a obětí bychom tu možná nebyli. /jn/

ZPRAVODAJSTVÍ Z LONDÝNA A VELEHRADU

Červen překvapil bohatostí kulturní nabídky Velehradu i okolí...

Na londýnském Notting Hillu a v jeho okolí proběhla koncem června řada setkání a kulturních událostí, které se Čechů i Slováků v Anglii blízce dotýkají.

Někteří z nás se tak zúčastnili setkání v pátek 18. června s delegací českého Senátu na českém velvyslanectví, v sobotu 19. června probíhala nejen garden party BCSEA v prostorách českého zastupitelství, ale také vzpomínka na Tereziánské Ghetto s koncertem hudby, m.j. i skladeb nacisty vězňených skladatelů (ve Wigmore Hall). V neděli 20. června odpoledne se na Velehradě sešly rodiny s dětmi a množství přátel – včetně „starousedlíků“ a krátkodobých návštěvníků z Čech, Moravy a Slovenska – na „Vzpomínku na Otce Langa“. To abych vyjmenoval alespoň ta setkání, která jsem stihl navštívit (bohužel s výjimkou koncertu ve Wigmore Hall, neboť nemůžete být na dvou místech najednou).

V pátek odpoledne, při příležitosti návštěvy delegace výboru pro zahraniční krajany při Senátu ČR vedené senátorem prof. Janečkem, byl velvyslanec Michal Žantovský hostitelem zástupců devíti krajských uskupení (charit, spolků, vzdělávacích uskupení atd.), které působí v Anglii. Setkání mělo velice přátelskou atmosféru, odnesli jsme si dobrý pocit, že reprezentace českého parlamentu si upřímně přeje mít kontakt s krajany „venku“ a podle možnosti s nimi spolupracovat a podporovat jejich činnost. Zástupci různých krajských uskupení ocenili i finanční podporu od Ministerstva Zahraničních Věcí (MZV), která – i když omezená – některým skupinám umožňuje finančně přežít. (Také náklady na tisk a distribuci tohoto *Z(s)pravodaje* jsou zčásti kryty příspěvkem od MZV.) S výborem Senátu budeme za naši charitu i nadále ve spojení.

Otec Lang promluvil z filmového plátna

>>>>>>

Slovenské centrum Londýn

Pomáha Slovákom vo Veľkej Británii pri hľadání si práce a ubytovania, poskytuje užitočné rady pre život a štúdium vo Veľkej Británii a v neposlednom rade disponuje možnosťami, ktoré pomáhajú rozvoju slovensko-britských vťahov vo všetkých sférach (podnikateľskej, sociálnej, kulturnej, atď').

<http://www.slovenskecentrum.sk>

Červen překvapil bohatostí kulturní nabídky Velehradu i okolí... (pokr. ze str 2)

V neděli odpoledne na Velehradě jsme si – po posílení klobásou a pivem na zahrádce – připomenuli nedožitě jednaděsátiny Otce Langa. Otec k nám promluvil z filmového záznamu: o historii Velehradu, o návštěvě prezidenta Havla, o Otci Halíkovi atd.

Určitě jsem nebyl jediný, kdo opět propadl kouzlu Otcova jemného černého humoru.

Marta Tomská pak přečetla osobní vzpomínku na Otce Langa, kterou poslala paní Pinkavová, která nemohla být s námi. Biskupa Škarvadu, který zesnul v červnu, jsme si také připomenuli když jsme vyslechli krásný dopis, kterým se biskup připojil ke gratulantům k pětasedmdesátinám Otce Langa. Byli mezi námi i někteří mladší krajané, kteří se již s Otcem osobně nesetkali, jsme rádi, že i oni Otce slyšeli.

Těž jsme se rozloučili s Ditou a Danielem, kteří déle než dva roky skvěle sloužili návštěvníkům a rezidentům Velehradu - a předali jim malý dárek od nás všech. Všichni ocenili pozitivní změny, ke kterým během „správcování“ D+D došlo: Velehradu se vrátila reputace bezpečného a přátelského prostředí pro ty, kdo přicházejí v dobré víře a v přátelském duchu – a na tom mají naši správci velkou zásluhu.

Z bohaté náplně nedělního odpoledne se musím zmínit o půvabném (a temperamentním) **vystoupení tanečního souboru „KARPATY“**, o báječných koláčích z velehradské kuchyně (D+D), **o procítěném zpěvu lidových písní s hudbou** (cymbál Marty Janitorové a jejích přátel)

Díky za krásné letní odpoledne v přátelském ovzduší!

Antonín Stáně (člen Správní rady Velehradu)

Albrightová přijede na sympozium k výročí ustavení exilové vlády

Madeleine Albrightová vystoupí podle zprávy velvyslanectví ČR na londýnském sympoziu k 70. výročí ustavení čs.exilové vlády. Velvyslanectví připravuje na září v Londýně jednodenní sympozium historiků nazvané The Ties That Bind společně s University College of London a s velvyslanectvími Polska a Slovenska. Sympozium bude rozděleno do tří tématických částí. První z nich, *The Finest Hour*, se bude zabývat vojenským a politickým významem bitev o Francii a Británii a tehdejší intenzivním zapojením exilových střeoevropských vlád a jejich vojenských jednotek do boje proti nacismu. Druhá část *The Seeds of the Future* se zaměří na sám vznik exilových vlád v Londýně. Třetí část, *The Uses and Abuses of History* představí současný pohled na události před 70 lety s přihlédnutím k některým z nejnovějších studií, doplňujících či revidujících dosud známé poznatky.

Velvyslanec ČR Michael Žantovský oznámil, že s potěšením přijal potvrzení účasti čestného hosta sympozia, významné akademičky a političky, profesorky politických věd na Georgetown University ve Washingtonu a bývalé ministryně zahraničí USA Madeleine Albrightové. Původem Češka, Albrightová vyrůstala v Londýně jako dcera významného diplomata a člena Benešovy exilové vlády Josefa Korbela. Podle velvyslanectví budou přítomnost i příspěvek Albrightové představovat nevídaný průsečík její akademické dráhy i bohatých politických i osobních zkušeností.

Velvyslanectví zároveň oznamuje, že na sympoziu vystoupí i přední historici a akademici z Velké Británie, Spojených států amerických, České republiky, Polska a Slovenska. Svoji účast a vystoupení potvrdil např. prof. Robert Pynsent z UCL/SSEES a Jan Láníček, postgraduální student historie na University of Southampton. *(podle textu velvyslanectví)*

Z českého Katolického týdeníku č. 27 přetiskujeme článek o našem londýnském Velehradě:

Londýnský Velehrad – duchovní centrum pro krajaný

Pro české krajaný v zahraničí má slovo Velehrad více významů. Kromě toho moravského totiž tento název nesou krajaná centra, z nichž se později staly krajaná farnosti. První Velehrad vznikl v Londýně, několik dalších v Německu, Rakousku, Švýcarsku, a jeden dokonce v Římě. Londýnský Velehrad založil v roce 1964 jezuita P. Jan Lang. Dům je dodnes v provozu a sídlí na jedné z nejprestižnějších londýnských adres ve čtvrti Notting Hill.

Vznik domu nebyl vůbec jednoduchý, krajané se nejprve scházeli u jezuitů ve Farm street, ale tamní prostory brzy přestaly stačit. Po krátkém hledání se podařilo nalézt dům, který se později stal oním legendárním Velehradem, na jeho koupi však chyběly prostředky. P. Lang tedy k tomuto účelu věnoval peníze, které dostal jako odškodnění za svůj nucený pobyt v koncentračním táboře v Terezíně, nemalou sumou přispěla i Roxana Mackay, která krajanům velmi fandila. Prodala svůj domek, utržené peníze věnovala Velehradu a rozhodla se do vznikajícího centra přestěhovat. Zbytek ze zhruba 35 tisíc liber půjčili jezuité. Dům se postupem doby stal opravdu místem setkávání nejen Čechů, ale i Slováků. „P. Lang byl nejen hluboce věřící, ale i nesmírně tolerační. Budoval mosty jak mezi Čechy a Slováky, tak mezi věřícími a nevěřícími,“ vysvětluje Ludmila Stane, která se z pozice výkonné asistentky správní rady stará o praktický chod Velehradu. Dům má dvě hlavní části. Dole v přízemí jsou místnosti, které slouží k setkávání krajanů při různých příležitostech a aktivitách, jako jsou oslavy, přednášky nebo třeba vystoupení místního slovenského folklorního souboru Karpaty; horní patra slouží k ubytování. Součástí domu je i kaple, kde se až do smrti P. Langa konala téměř každý večer mše svatá. >>>>

Londýnský Velehrad – duchovní centrum pro krajany (pokračování ze str.3)

„V horních patrech bydleli dříve lidé delší dobu a peníze, které za to platili, sloužily k úpravám domu a chodu misie. Teď je z toho spíše krátkodobá a levná noclehárna, což není moc dobré,“ vysvětluje Ludmila Stane. Nájem totiž stěží pokrývá režijní náklady a na opravy již nezbyvá. Dům proto postupně chátrá a správní rada, která se o něj stará, shání potřebné peníze na jeho opravu. Více než nutné opravy ovšem trápí krajany jiná věc. Od smrti P. Langa v roce 2007 na Velehradě chybí český kněz. „P. Lang si vychovával svého nástupce v P. Josefu Pazderkovi, který ale bohužel náhle zemřel ještě o několik let dřív než on sám,“ říká Ludmila Stane. Po smrti P. Langa byl na Velehradě slovenský kněz P. Jozef Vojtek, ten se však časem z Velehradu odstěhoval a naplno se věnuje jen místní slovenské farnosti. „Žádali jsme proto o kněze, ale zatím neúspěšně. Přitom zájem by byl. Želivští premonstráti nám nabídli, že jeden z jejich kněží, který předtím pobýval v Austrálii, by k nám mohl zajet alespoň jednou za měsíc,“ prozrazuje Ludmila Stane. Tuhle variantu by prý velehradští přivítali – kněz by jednou měsíčně přijel, odsloužil české mše, udělil svátosti nebo uspořádal malé exercicie. A v mezidobí by návštěvníci a obyvatelé Velehradu mohli chodit na mše do slovenské farnosti. Financování by prý podle Ludmily Stane také nebyl problém: správní rada by náklady spojené s návštěvou kněze uhradila. „Tuto variantu ale nepovolil místní anglický biskup, protože české a slovenské biskupské konference prý mají dohodu o společné péči o krajany. Takže mu přišlo nadbytečné, aby k nám jezdil ještě český kněz. Když jsme za ním poprvé přišli, myslel si dokonce, že máme i jednu společnou biskupskou konferenci,“ vysvětluje Stane. Z Velehradu proto nakonec poslali dopis arcibiskupu Dominiku Dukovi, předsedovi ČBK, v němž ho požádali, zda by nastalou situaci nepomohl vyřešit. „Kněz tu opravdu chybí. Velehrad byl vždy důležitým duchovním centrem – to ho odlišuje od jiných krajanských center v Londýně. Všichni bychom si přáli, aby tomu tak bylo i nadále,“ uzavírá Ludmila Stane.

Sir Nicholas Winton oslavil 101. narozeniny...

Sir Nicholas Winton, který těsně před Druhou světovou válkou zachránil 669 československých židovských dětí zorganizováním jejich bezpečného vyvezení vlaky do Británie, oslavil 19. května 101. narozeniny. Podle tiskového prohlášení velvyslanectví ČR zorganizovala malou rodinnou oslavu jeho dcera Barbara a blahopřát mu přišli i nejbližší přátelé a některé z oněch tzv. „Wintonových dětí“, například Lady Milena Grenfell-Baines, Věra Gissing a Uta Klein. Blahopřát mu přišel i český velvyslanec Michael Žantovský. Se Sirem Nicholasem jsme krátce hovořili a zastihli jej v dobré náladě na barbicanském koncertu u příležitosti započetí českého předsednictví EU, což sice bylo už „předevčírem“, ale utvrdilo to tehdy všechny přítomné v přesvědčení, že má zasloužené tuhé kořínek. Siru Nicholasovi srdečně blahopřejeme!

PO UZÁVĚRCE: V Londýně zorganizoval The Royal Institute of British Architects (RIBA) a České centrum promítání filmu o nedávno zesnulém vynikajícím českém exilovém architektu Janu Kaplickém, jehož kontroverzní návrh Národní knihovny pro Prahu dodnes straší mnohé české politiky. Diskuse po filmu se zúčastnili i Brian Clarke, Eva Jiřičná a Norman Foster...

Z DOMOVA

V České republice a na Slovensku u moci středopravé koalice ...

Výsledky parlamentních voleb jak v České republice tak i na Slovensku si byly do značné míry podobné s tím, že levicové strany sice dostaly nejvíce hlasů, ale neměly s kým sestavit vládní koalice. K moci se tak v obou republikách dostaly středo-pravé koalice a také programy nových vlád budou podobné. Českou vládu povede Petr Nečas (ODS), ministrem financí bude Miroslav Kalousek a zahraničí Karel Schwarzenberg (oba TOP09). Slovenskou vládu povede Iveta Radičová (SDKU-DS), finance bude mít na starosti Ivan Mikloš a zahraničí bývalý premiér Mikuláš Dzurinda (KDU). V situaci pokračující světové krize nelze než se nadít rozpočtových škrťů. Pro Slováky bude s eurem poněkud těžší nalézt cestu k opětovnému růstu, zatímco Češi mohou využít kurzových nástrojů a tedy snížit nadhodnocení koruny.

Odešel obdivovatel Otce Langa a přítel Velehradu biskup Škarvada...

Se zármutkem jsme se dozvěděli, že 14. června ve vlasti zemřel ve věku nedožitých 86ti let biskup Jaroslav Škarvada, titulární biskup litomyšlský, bývalý exulant, tajemník kardinála Berana a koordinátor papežské duchovní služby pro naše uprchlíky a po návratu do vlasti později předseda komise ČBK pro pastorální péči o vystěhovalce. Otce Škarvadu jsme dobře znali v Londýně, neb měl velmi rád Velehrad, byl velkým příznivcem Otce Langa a z Říma po řadu let často přijížděl. Příznivcem londýnského Velehradu zůstal vlastně až do smrti a i v Praze se často dotazoval co je u nás nového. >>>>>>

Biskup J. Škarvada

Sir Nicholas Winton a gratulant velvyslanec Žantovský

Odešel biskup Škarvada... *(pokračování zě str 4)*

Škarvada byl v roce 1949 posluchačem papežské Lateránské univerzity a návrat do vlasti mu byl znemožněn. Po vysvěcení působil jako profesor, od roku 1965 byl tajemníkem kardinála Berana a od roku 1968 působil jako koordinátor exilové duchovní služby. Spolupracoval s vatikánským rozhlasem, Svobodnou Evropou a Hlasem Ameriky. V r.1982 byl jmenován titulárním biskupem litomyšlským a v lednu 1983 byl papežem Janem Pavlem II vysvěcen. V r.1989 se podílel na přípravách svatořečení blahoslavené Anežky české a pak papežovy návštěvy Československa. V roce 1991 byl jmenován pražským světicím biskupem, pak generálním vikářem a proboštem kapituly sv.Víta. Po dovršení 75ti let rezignoval na biskupskou hodnost. V říjnu 2003 obdržel Škarvada řád TGM a v prosinci byl jmenován papežským delegátem pro Řád křížovníků s červenou hvězdou. Jeho usměvavá a laskavá tvář nám všem bude chybět!

Levočskú Mariánsku púť navštívilo viac ako 500.000 ľudí

Levočskú Mariánsku púť na Mariánskej hore nad mestom navštívilo počas prvého víkendú júla viac ako pol milióna pútnikov. Slavnostnú svatú omšu celebróval bratislavský arcibiskup a predseda konferencie biskupov Stanislav Zvolenský a zúčastnili sa na nej aj predseda SDKÚ-DS Mikuláš Dzurinda, predseda KDĽ Ján Figel' a ďalší politickí predstavitelia. Púť bola v znamení kresťanskej rodiny a 15. výročia návštevy Jana Pavla II. Levoča je najstarším mariánským pútnickým mestom na východe Slovenska už od 13. storočí.

Přes 40.000 poutníků na Velehradě

Už po uzávěrcě se dozvídáme, že letošních oslav svátku věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje na moravském Velehradě se zúčastnilo přes 40.000 lidí, z čehož na nedělní Večěr dobré vůle přišlo asi 19.000 poutníků a na pondělní slavnostní bohoslužbu, kterou celebróval kardinál Miloslav Vlk a kázání proslovil arcibiskup pražský Dominik Duka, doputovalo 22.000 až 26.000 věřících. Jak známo, oba soluňští bratři přeložili biblické a bohoslužebné texty do řeči Slovanů, pro kterou též vymysleli písmo a sestavili církevní i státní zákoníky.

Uplynulo 595 let od mučednické smrti Mistra Jana Husa

6.července uplynulo 595 let od smrti církevního reformátora Mistra Jana Husa. Vypomínkové slavnosti zastínila smutná skutečnost, že se dosud nedaří obnovit jeho rodný dům kvůli sporu o grant EU, zdaleka přesahující cenu opravy. Dům chátrá i přes nedávné konstatování kardinála Vlka, že „založení kulturně vzdělávacího centra v Husinci se může stát impulzem k pokračování badatelské práce, zvláště proto, že se blíží 600.výročí mučednické smrti Jana Husa v r.2015“.

Z VELEHRADSKÉ KORESPONDENCE

Dobrý a laskavý pastýř aneb vzpomínka na Otce Langa...

Milá paní Marto,

srdečně zdravím Vás a všechny naše společně známé a přátele, s kterými se asi uvidíte tuto neděli a s nimiž bych se byla moc ráda setkala na Velehradě u příležitosti oslavy narozenin Otce Langa. Bohužel nemohu přijet. Pozdravujte ode mne všechny účastníky tohoto setkání, i ty, kteří už Otce Langa nepamatují, a řekněte jim, že naše setkání na oslavu Otce Langa vyjadřuje jaký to byl vzácný člověk a jak jsme ho měli všichni rádi a že jeho osobnost je pro nás nedílně spojena s londýnským Velehradem. Že jeho památka patří k Velehradu a že je duchem s námi. >>>>>>

Administrace Velehradského Z(s)pravodaje upozorňuje všechny odběratele, aby si laskavě zkontrolovali, jakou adresu pro zaslání na Velehrad podali. V několika případech byla totiž adresa neúplná a pošta obálku vrátila, v jiných pak se zjevně krajané přestěhovali a novou adresu i přes zdůrazněný zájem o Z(s)pravodaj zapomněli dodat a tak jim náš měsíčník nemůžeme posílat!

Biskup Škarvada Otcí Langovi k 75. narozeninám

Arcibiskupství pražské, 2.12.1993

V největším rozkvětu pastorální péče o naše exulanty měla naše katolická duchovní služba ve svobodném světě skoro padesát středisek. Jedno se lišilo od druhého, nejen pro rozmanitost místních poboček, nýbrž i proto, že každé neslo punc svého zakladatele.

Jedním z nejstarších bylo české katolické společenství v Londýně. Vzniklo zcela spontánně bez zásahu shora, prostě proto, že mladý kněz Jan Lang považoval za svou povinnost věnovat svůj čas a své síly českým utečencům. A těch bylo zvláště v letech padesátých v Londýně více než jinde, už pro tradici předchozího exilu za nacistické okupace.

P.Lang dal svému dílu dobrý základ. Začal šířit Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje, založil Cyrilometodějskou ligu (exilovou Katolickou akcií, z níž se zrodila zasloužilá Křesťanská akademie, v Londýně začal vycházet měsíčník „Nový Život“, který se letos dožívá 45.ročníku, první spolupracovníci P.Langa, P. Pelikán a P.Popelka se pak rozjeli do Ameriky a začali působit ve stejném duchu i tam. A co říci o tolika angažovaných laicích, kteří jiskru, zažehnutou v Londýně, nesli do zemí tehdejšího Commonwealthu, kam se pozvolna rozjžděli?

Londýnská katolická obec se stala mateřskou misí pro mnoho dakších skupin, zvláště v anglofonních státech, a P.Lang jakýmsi patriarchou, k nemuž se jeho „děti“ rády navracely. Londýnský Velehrad pak byl a zůstal pro mnohé domovem, kam se stále rádi uchylují.

Zásluhou otce Langa o náš národ a jeho osvobození se už dostalo uznání od samého prezidenta republiky. O jeho zásluhách a obětích na poli duchovním ví však jen Pán, jehož je apoštolem.

Za to všechno chceme my, kteří jsme otce Langa poznali, při příležitosti jeho pětasedmdesátin Bohu poděkovat a jubilantovi samému vyjádřit svůj obdiv, vděčnost a přání, aby sémě Božího slova a dobroty, které tak bohatě během svého kněžského života rozeséval, přineslo bohatý užitek. Ad multos anos.

Mons. Jaroslav Škarvada, titul. biskup litomyšlský a předseda komise ČBK pro pastorální péči o vystěhovalce

Dobrý a laskavý pastýř aneb vzpomínka na Otce Langa (pokračování ze str. 5)

Společně s vámi všemi bych zavzpomínala vděčně na dobu, kdy Otec Lang byl ještě tady s námi fyzicky na té naší pozemské pouti. Byl to dobrý a laskavý pastýř, který se tu, daleko od vlasti, tak dobře a obětavě staral o ty své ovečky zatoulané v cizině. Podporoval všechna naše krajanská setkání a spolky, zúčastňoval se i schůzí legionářů, se zájmem naslouchal přednáškám na pravidelných měsíčních schůzích britské odbočky Společnost pro vědu a umění (SVU).

Přicházel mezi nás a naslouchal nám se svým povzbudivým úsměvem téměř pravidelně i při týdenních pěveckých zkouškách našeho pěveckého sboru, chodil na naše koncerty. HLAHOL - Londýn, sbor, který kdysi založil, jím povzbuzován, můj muž, Dr Václav Pinkava, alias Jan Křesadlo. Otec Lang byl mírný a laskavý, ale politicky zásadový, spravedlivý a svobodomyšlný. Byl velký vlastenec a proto odpůrce komunistické diktatury ve staré vlasti. Každý rok např. organizoval a vedl protestní průvody a shromáždění v Londýně ve dnech výročí ruské invaze Československa, a vedl protestní manifestace před budovou československého velvyslanectví.

Těšila nás jeho častá přítomnost mezi námi při krajanských setkáních na Velehradě. Jeho laskavá tvář, jeho neustálý milý úsměv vyzařovaly naději i v dobách, kdy bylo těžko věřit, že se snad někdy dočkáme času svítání, jak je to v jedné staré nábožné písni, kterou jsme si zanotovali občas s naším sborem a která po mnoha letech později, po převratu 1989 na začátku devadesátých letech náhodou zazněla i na televizním videozáznamu, v programu ČT vyrobeném českou televizí, o Velehradě a o Otci Langovi. "Dočkali jsme času svítání.."

Pro mne měl povzbudivá slova útěchy v době smutku. Pamatuji se jak litoval, že nemohl být v Colchesteru u lože mého umírajícího muže, byl totiž zrovna v té době na exerciích a nevěděl, že jemu milý Václav, jak mu říkával, s kterým tak často rád hovořival při našich setkáních na Velehradě o všem možném, jak Václav tak znenadání smrtelně onemocněl a 13.srpna 1995 zemřel. Hned potom však, po smrti manželově, po svém návratu z exercií provedl krásný pohřební obřad nad Václavovou rakví v kostele ve Farm Street v Londýně.

Nejvíce mi Otec Lang imponoval, mně i mnohým jiným, svou úžasnou tolerancí a pravou křesťanskou láskou i k těm krajanům, kteří o náboženství nemluvili nebo o ně zřejmě nedbali, nebo nebyli očividně nábožní. Svou povahou prostě nebyl dogmatický, byl lidský, svobodomyšlný a dopřával svobody každému stejnou měrou. Jeho víra v Boha byla naprostá, v kontaktu s lidmi neměl předsudků, svěřoval se i své bližní bezvýhradně do vůle Boží, důvěřoval v Boha a svou vírou a láskou prozařoval a kladně ovlivňoval každého ve svém okolí. Proto po něm v srdcích pamětníků zůstává věčná světlá památka.

Milá paní Marto, napsala jsem Vám aspoň takhle neuměle, co mi při vzpomínkách na Otce Langa táhlo hlavou. Škoda, že nemohu na oslavu přijít osobně.

Ještě jednou všechny srdečně zdravím a někdy nashledanou, Eva P.

Nenechte si ujít, aneb kultura v Londýně v létě ve zkratce

* 12.července od 13 hodin zahraje ve Wigmore Hall v programu BBC Radio 3 Lunchtime Concert Pavel Haas Quartet s Khatiou Buniatishvili u klavíru. Na programu Haydn a Šostakovič. Wigmore Hall, 36 Wigmore Street, W1U 2BP. Info: 0207 935 2141 a www.wigmore-hall.org.uk.

* 16.července bude od 20 hodin **Jiří Bělohávek** dirigovat v Royal Albert Hall BBC Symphony Orchestra and Chorus, Sydney Philharmonia Choirs, Choristers of St.Paul's Cathedral, Choristers of Westminster Abbey a Choristers of Westminster Cathedral. Sólisté: Mardi Byers (soprán), Twyla Robinson (soprán), Malin Christensson (soprán), Stephanie Blythe (mezzosoprán), Kelly O'Connor (mezzosoprán), Nikolai Schukoff (tenor), Hanno Mueller-Brachmann (baryton) a Tomasz Konieczny (bass). Na programu Mahlerova Symfonie Tisíce (č. 8). Info: www.bbc.co.uk/proms/2010/.

* 21.července v 19 hodin v Royal Albert Hall, opět vystoupí BBC Symphony Orchestra pod taktovkou **Jiřího Bělohávk**a a s Paulem Lewisem u klavíru s Beethovenovským koncertem BBC Prom. Na programu jeho Koncert pro klavír č. 1 v C-dur, Prometheovská overtura, Klavírní koncert č.4 v G-dur. Info opět BBC Proms.

* 29. srpna, opět v rámci Proms v Royal Albert Hall v 19 hodin vystoupí **Česká filharmonie** pod taktovkou Sira Johna Eliota Gardinera a s Larsem Vogtem u klavíru. Na programu: **Dvořákova** overtura Karneval a Symfonie č. 8 v G-dur, Symfonie č. 6 **Bohuslava Martinů**, **Janáčkova** Balada blanická a **Griegův** Klavírní koncert v A-moll. (Info viz výše).

* Stejně tak se budou v červenci a srpnu konat další skvělé proms (například 29. července v 19 hodin **Dvořákova** Novosvětská, nebo téhož dne ve 22 hodin noční serenády **Dvořáka a Mozarta** pod taktovkou skvělého Sira Charlese Mackerrase, nebo také 4., 5., či 10. srpna Mahlerova díla) takže je dobré sledovat uvedenou website či plakáty...

VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE? www.velehrad.org.uk

Nabízí mnoho informací. Příspěvky na obnovu Velehradu či na VZs zasílejte prosíme na adresu: The Trustees, Velehrad, 22 Ladbroke Sq, London W11 3NA, šeky payable to St.Wenceslaus House-Velehrad Charity. Nebo na konto: 6860 9299, sort c. 60-15-33

Sváté omše naší londýnskej komunity

Kostol (Our Lady of La Salette and St. Joseph), 14 Melior Street, London SE1 3QP, najbližšia stanica metra London Bridge: Nedel' a 13.00 a 19.00

Sviatosť pokánia (svätá spoved') - pred i po každej svätej omši a taktiež po dohovore s duchovným otcom.

Vydáva Správný výbor Velehradu-St.Wenceslaus House Charity; rediguje v navázání na tradice Věstníku a Londýnských Listů J.M.P. Jůn